

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Poznaniu

LPO.410.013.03.2015
P/15/041

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Poznaniu
ul. Dożynkowa 9H, 61-662 Poznań
T +48 61 655 62 00, F +48 61 655 62 01
lpo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli LPO.15.041 - Wykorzystanie broni przez wybrane służby i straże oraz nadzór organów państwa nad jej reglamentacją.

Jednostka przeprowadzająca kontrolę Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu.

Kontrolerzy Krzysztof Płoszewski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 95159 z dnia 15 maja 2015 r.

Maciej Sterczała, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 95159 z dnia 10 lipca 2015 r.

(dowód: akta kontroli str.: 1-2)

Jednostka kontrolowana Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Poznaniu (RDLP lub Dyrekcja),
ul. Gajowa 10; 60 - 959 Poznań.

Kierownik jednostki kontrolowanej Piotr Grygier, dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu.

(dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonej nieprawidłowości¹ działalność Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu w zakresie wykorzystania broni palnej w latach 2014 – 2015 (I półrocze).

Uzasadnienie oceny ogólnej

Powyższą ocenę uzasadnia:

- zapewnienie przez RDLP właściwej koordynacji i nadzoru nad posterunkami Straży Leśnej („Straż”) Nadleśnictw działających w obrębie RDLP,
- posiadanie przez Strażników leśnych („strażnicy”) odpowiednich kwalifikacji i zapewnienie im prawidłowego wyposażenia w broń palną,
- prawidłowe zabezpieczenie magazynów broni i amunicji posterunków Straży oraz rzetelne prowadzenie ewidencji broni i amunicji,
- prowadzenie dla strażników szkoleń doskonalenia strzeleckiego i posługiwania się środkami przymusu bezpośredniego zgodnie z opracowanymi programami oraz organizowanie dodatkowych szkoleń strzeleckich dla instruktorów strzelectwa,
- realizowanie dobrej praktyki dysponowania własną kadrą instruktorów strzeleckich oraz osób posiadających licencję sędziego strzeleckiego.

Stwierdzona nieprawidłowość dotyczyła niezapewnienia podczas szkolenia strzeleckiego strażników, niektórych warunków bezpieczeństwa korzystania z wynajętej przez Dyrekcję strzelnicy.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca również uwagę na brak precyzyjnych uregulowań dotyczących częstotliwości kontroli magazynów broni, niepełne wyposażenie strażników w pałki służbowe i ręczne miotacze gazu, niedoposażenie strażników w siatki obezwładniające oraz na problem braku możliwości wykorzystywania przez

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

Straż koni służbowych. W ocenie NIK, RDLP w takich sytuacjach powinna wnioskować do organu ustalającego te regulacje o ich zmianę lub uściślenia.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Wyposażenie strażników w broń palną i środki przymusu bezpośredniego

Opis stanu faktycznego

1.1 Zgodnie z art. 47 ust. 1c ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach², organizację oraz zakres działania posterunków³ Straży, określiło „Zarządzenie Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych⁴ („DG LP”) z 1999 r. w sprawie określenia organizacji i zakresu działania posterunków Straży Leśnej w regionalnych dyrekcjach Lasów Państwowych oraz szczegółowych zasad szkolenia strażników leśnych.” Zgodnie z tym zarządzeniem stałe posterunki Straży (dalej „posterunki”) i doraźne grupy interwencyjne są komórkami organizacyjnymi, odpowiednio nadleśnictw lub regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych (rdLP). W zarządzeniu ustalono m.in., że posterunek mieści się w siedzibie nadleśnictwa i kieruje nim komendant, który bezpośrednio podlega nadleśniczemu. Dowódcą grupy interwencyjnej jest pracownik Straży, zatrudniony na stanowisku inspektora Straży. Dyrektor rdLP, biorąc pod uwagę stan zagrożenia lasów, może zrezygnować z powołania grupy interwencyjnej jako stałej komórki organizacyjnej, powołując w razie konieczności grupy interwencyjne, jako doraźne zespoły zadaniowe, składające się ze strażników oddelegowanych przez właściwych nadleśniczych na wniosek dyrektora rdLP.

Zgodnie z przywołaną regulacją, w skład niezbędnego do wykonywania zadań służbowych podstawowego wyposażenia strażnika wchodzi m.in. broń palna krótka i amunicja do tej broni⁵, broń gazowa i ręczny miotacz gazu. Szczegółowe zasady przydziału, ewidencjonowania i przechowywania w nadleśnictwie broni i amunicji oraz ręcznych miotaczy gazowych określa odpowiednie rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.

(dowód: akta kontroli str.: 9-25, 33)

W Zarządzeniu DG LP⁶ z 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad posiadania broni przez PGL-LP⁷ i sprawowania nadzoru nad gospodarką bronią, będącą w dyspozycji Straży Leśnej oraz warunków i sposobu postępowania przy użyciu broni palnej przez Straż Leśną ustalono m.in. że pracownik Straży otrzymuje do wykonania zadań służbowych broń palną bojową, amunicję do niej oraz środki przymusu bezpośredniego po spełnieniu wymogów określonych w ustawie o lasach oraz po ukończeniu centralnego szkolenia⁸ dla kandydatów i zdaniu z wynikiem pozytywnym egzaminu ze znajomości przepisów dotyczących posiadania i używania broni palnej bojowej oraz umiejętności posługiwania się tą bronią. Zgodnie z tym Zarządzeniem, pracownik Straży po zakończeniu służby zdaje broń, amunicję i środki przymusu

² Dz. U. z 2014 r., poz. 1153.

³ Zgodnie z art. 47 ust. 1b pkt 1, posterunki w nadleśnictwach podporządkowane są nadleśniczemu, natomiast według art. 47 ust. 1b pkt 2, grupy interwencyjne podporządkowane są dyrektorowi rdLP.

⁴ Zarządzenie nr 45 DG LP z dnia 28 kwietnia 1999 r. (znak GO-021-230/99) wprowadziło do stosowania załącznik „Organizacja i zakres działania Straży Leśnej w Nadleśnictwach oraz grup interwencyjnych Straży Leśnej w regionalnych dyrekcjach Lasów Państwowych”.

⁵ Zarządzenie nr 23 DG LP z dnia 5 kwietnia 2005 r. zmieniające „Zarządzenie DG LP z dnia 8 lipca 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad posiadania broni przez PGL-LP i sprawowania nadzoru nad gospodarką bronią, będącą w dyspozycji Straży Leśnej oraz warunków i sposobu postępowania przy użyciu broni palnej przez Straż Leśną.”

⁶ Zarządzenie nr 45 DG LP z dnia 8 lipca 2004 r. (znak GO-021-3-1/2004), które zawiera wprowadza do stosowania załącznik „w sprawie szczegółowych zasad posiadania broni przez PGL LP oraz sprawowania nadzoru nad gospodarką bronią, będącą w dyspozycji Straży Leśnej”.

⁷ PGL-LP oznacza Państwowe Gospodarstwo Leśne – Lasy Państwowe.

⁸ Zgodnie z omawianym Zarządzeniem szkolenie dla kandydatów do Straży organizuje Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych przy współudziale Policji. Zasady organizacji szkolenia, jego tematykę, tryb prowadzenia egzaminu, jego zakres oraz skład komisji egzaminacyjnej określa odrębne zarządzenie DG LP.

bezpośredniego do magazynu broni na posterunku, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach, może przydzielone mu uzbrojenie przechowywać w miejscu zamieszkania⁹. Zabezpieczenie broni i środków przymusu bezpośredniego winno być zapewnione przez właściwą jednostkę organizacyjną Lasów Państwowych, a nadleśniczy w ramach prowadzonego nadzoru, zobowiązany jest do przeprowadzenia raz w roku kontroli w zakresie sposobu ich przechowywania zarówno w magazynie broni w nadleśnictwie jak i w miejscu zamieszkania pracowników Straży. Do obowiązków dyrektora rdLP, w ramach prowadzonego nadzoru, należało przeprowadzanie kontroli w zakresie sposobu przechowywania broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego, prawidłowości prowadzenia ewidencji, zgodności stanu uzbrojenia i amunicji ze stanem ewidencyjnym oraz przestrzegania pozostałych przepisów.

(dowód: akta kontroli str.: 26-37)

W badanym okresie, koordynacja i nadzorowanie działalności Straży należała do zadań Zespołu ds. Mienia i Obronności RDLP, a posterunki Straży działały w strukturze organizacyjnej poszczególnych nadleśnictw, podlegając bezpośrednio nadleśniczemu. W 2006 r. Dyrektor RDLP powołał grupę interwencyjną¹⁰ jako doraźną komórkę podlegającą Dyrektorowi RDLP, składającą się z minimum dwóch zatrudnionych w nadleśnictwach strażników oddelegowanych czasowo przez nadleśniczych. Celem utworzenia tej jednostki było udzielanie nadleśniczemu doraźnego wsparcia oraz wykonywanie zadań Dyrektora RDLP związanych z nadzorem nad ich działalnością.

(dowód: akta kontroli str.: 38-54, 288-289, 298)

1.2. Zatrudnienie strażników posiadających uprawnienia do noszenia broni służbowej w 25 nadleśnictwach nadzorowanych przez RDLP, wynosiło 53 osoby i obejmowało od dwóch do trzech¹¹ strażników na poszczególnych posterunkach Straży. W dniu 30 czerwca 2015 r., było 51 strażników¹² uprawnionych do noszenia broni, na podstawie art. 45 ust. 2 i art. 47 ust. 1 ustawy o lasach. W okresie od 1 stycznia 2014 r. do 30 czerwca 2015 r. z pracy w Straży odeszło trzech strażników a cztery osoby zostały do niej zatrudnione.

(dowód: akta kontroli str.: 92-94)

Strażnicy spełniali wymagania określone w art. 45 ust. 2 ustawy o lasach, tzn.: posiadali obywatelstwo polskie (pkt 1), ukończyli 21 lat (pkt 2), w związku z ukończeniem z wynikiem pozytywnym centralnego szkolenia dla kandydatów na strażników posiadali odpowiednie kwalifikacje zawodowe (pkt 4), posiadali nienaganna opinię (pkt 5), byli zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu (6) oraz posiadali dobry stan zdrowia (pkt 7). Strażnicy Straży¹³ posiadali wydane na podstawie § 2 i 3 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 września 2000 r. w sprawie badań lekarskich i psychologicznych osób ubiegających się lub posiadających pozwolenie na broń¹⁴, orzeczenia psychologiczne i aktualne orzeczenia lekarskie, że nie należą do osób wymienionych w art. 15 ust. 1 punkt 2-4 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji¹⁵ i mogą dysponować bronią.

(dowód: akta kontroli str.: 97-98, 100-149)

⁹ Pisemną decyzję w tej sprawie podejmuje Dyrektor rdLP lub nadleśniczy. Broń w miejscu zamieszkania może być przechowywana w metalowej szafie albo sejfie, zgodnie z postanowieniami ustawy o broni i amunicji.

¹⁰ Zarządzenie nr 26/2006 Dyrektora RDLP z dnia 24 października 2006 r. w sprawie określenia, organizacji i zakresu działania grupy interwencyjnej Straży Leśnej w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu.

¹¹ Posterunki Straży w Nadleśnictwach Koło, Łopuchówko, Syców posiadały obsadę trzy osobową, pozostał dwuosobową.

¹² Bez dostępu do broni było dwóch strażników na posterunkach w Nadleśnictwie Karczma Borowa i Łopuchówko, w związku z odbywaniem szkolenia centralnego uprawniającego do noszenia broni. W podanej liczbie strażników uprawnionych do noszenia broni jeden strażnik przebywał na świadczeniu rehabilitacyjnym, a jeden na półrocznym urlopie dla poratowania zdrowia.

¹³ Badanie kontrolne przeprowadzono na podstawie dokumentacji 25 strażników - 47% stanu kadrowego Straży RDLP.

¹⁴ Dz. U. Nr 79, poz. 898 ze zm.

¹⁵ j.t. Dz. U. z 2012 r., poz. 576 ze zm.

Program szkolenia centralnego na kandydatów na strażników ze znajomości przepisów dotyczących posiadania i używania broni palnej bojowej oraz umiejętności posługiwania się tą bronią¹⁶ obejmował m.in. naukę o broni, odbycie pierwszego strzelania, udzielanie pierwszej pomocy medycznej w nagłych przypadkach.

(dowód: akta kontroli str.: 23-25)

1.3. Na wyposażeniu 25 magazynów broni posterunków Straży, według stanu na dzień 30 czerwca 2015 r.¹⁷, był następujący sprzęt: broń palna krótka - 58 szt. i strzelby gładkolufowe – dwie sztuki¹⁸ (każdy egzemplarz broni posiadał aktualne świadectwo oraz wyposażenie dodatkowe - dwa magazynki oraz amunicję, w tym amunicję alarmową), 30 ręcznych miotaczy gazu¹⁹ z aktualną datą ważności, 28²⁰ pałek oraz 56 par kajdanek.

(dowód: akta kontroli str.: 95-96)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

1. Zgodnie z art. 45 ust. 2 pkt 3 i 8 ustawy o lasach, strażnikiem Straży może być osoba, która ma pełnię praw cywilnych i obywatelskich (pkt 3) i nie była karana sądownie za przestępstwo z chęci zysku lub z innych niskich pobudek (pkt 8). Na podstawie art. 6 ust. 1 punkt 10 ustawy z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym²¹, prawo do uzyskania informacji o osobach, których dane osobowe zgromadzone zostały w Krajowym Rejestrze Karnym, przysługuje pracodawcom, w zakresie niezbędnym dla zatrudnienia pracownika, co do którego z przepisów ustawy wynika wymóg niekaralności i korzystania z pełni praw publicznych. W sprawie spełniania wymogów określonych w art. 45 ust. 2 punkty 3 i 8 ustawy o lasach, strażnicy składali pisemne oświadczenia o spełnianiu tych wymogów, a ich oświadczenia nie były sprawdzane w Krajowym Rejestrze Karnym. Naczelnik Wydziału Zarządzania Zasobami Ludzkimi RDLP wyjaśnił, że „prawo nie nakłada na pracodawcę obowiązku ustalania tej okoliczności poprzez zapytanie w Krajowym Rejestrze Karnym.”

(dowód: akta kontroli str.: 72-73, 100-149)

Zdaniem NIK, brak weryfikacji składanych oświadczeń co do niekaralności i korzystania z pełni praw publicznych nie daje pracodawcy pełnej rękojmi spełniania przez pracownika niniejszych wymogów.

2. NIK zwraca uwagę, że strażnicy nie zostali wyposażeni w środki przymusu bezpośredniego²² jednolicie i z wykorzystaniem wszystkich ustawowych możliwości. W przywołanym wyżej Zarządzeniu DG LP²³ z 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad posiadania broni..., podano, że uzbrojenie Straży stanowią m.in.: chemiczne środki obezwładniające w postaci ręcznych miotaczy gazów, pozostałe środki przymusu bezpośredniego w postaci pałki służbowej, kajdanek lub psa służbowego. Według stanu na dzień 30 czerwca 2015 r., 53 strażników dysponowało 30 ręcznymi

¹⁶ Program szkolenia został określony z załączniku nr 2 do Zarządzenia DG LP z 1999 r. w sprawie określenia organizacji i zakresu działania posterunków Straży Leśnej w regionalnych dyrekcjach Lasów Państwowych oraz szczegółowych zasad szkolenia strażników leśnych.

¹⁷ Zgodnie z informacją uzyskaną od Nadleśniczych oraz dokumentacją z kontroli prowadzonych przez RDLP magazynów broni, amunicji i ręcznych miotaczy gazu.

¹⁸ Po jednej strzelbie gładkolufowej posiadały posterunki Straży Nadleśnictw w Krotoszynie i Turku.

¹⁹ Ręcznych miotaczy gazu nie było na wyposażeniu na posterunkach Straży Nadleśnictw w Antoninie, Gnieźnie, Górze Śląskiej, Grodzcu, Grodzisku, Karczmie Borowej, Obornikach, Piaskach, Sycowie, Kaliszu i Włoszakowicach.

²⁰ Pałek służbowych nie było na wyposażeniu na posterunkach Straży Nadleśnictw w Antoninie, Grodzcu, Grodzisku, Jarocinie, Karczmie Borowej, Łopuchówku, Obornikach, Piaskach, Przedborowie, Czarniejewie, Kaliszu i Włoszakowicach.

²¹ j.t. Dz. U. z 2012, poz. 654 ze zm.

²² Art. 47 ust. 2 lit. 9 ustawy o lasach ustala, że strażnicy leśni przy wykonywaniu zadań mają prawo do noszenia broni palnej długiej i krótkiej, kajdanek zakładanych na ręce, pałki służbowej, ręcznego miotacza substancji obezwładniających oraz przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej.

²³ Zarządzenie nr 45 DL LP z dnia 8 lipca 2004 r. (znak GO-021-3-1/2004).

miotaczami gazu oraz 28 pałkami służbowymi, co zapewniało odpowiednio 56,6% i 52,8% zapotrzebowania. Zgodnie z § 2 ust.1. rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 lipca 2014 r. w sprawie przydziału, ewidencjonowania i przechowywania w regionalnych dyrekcjach Lasów Państwowych i nadleśnictwach broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego²⁴, przydziału broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego dokonuje kierujący jednostką, czyli nadleśniczy. Dyrektor RDLP w sprawie pełnego wyposażenia strażników w pałki służbowe wyjaśnił, że „do tej pory nie został szczegółowo określony rodzaj używanej pałki służbowej, a na każdy rodzaj pałki powinno być przeprowadzone inne przeszkolenie. Wydaje się więc zasadne, ażeby w Straży obowiązywał ujednoczony rodzaj pałki”. RDLP nie występowała pisemnie w tej sprawie do DGLP. Dyrektor RDLP wyjaśnił, że „ten temat był zgłaszany jako problem do rozwiązania na naradzie krajowej inspektorów Straży Leśnej. Sytuacja taka powoduje, że nadleśnictwa wstrzymują się z zakupem pałki.” W związku z brakiem ujednoczenia rodzaju pałki służbowej na wyposażeniu strażników Straży, Dyrektor RDLP przesunął planowane szkolenie ze stosowania środków przymusu bezpośredniego z I półrocza 2015 r. na IV kwartał 2015 r. Pismem z dnia 12 sierpnia 2013 r. DG LP polecił wstrzymać zakup paralizatorów z uwagi na brak przepisów wykonawczych oraz nieprzeszkolenie strażników w tym zakresie.

(dowód: akta kontroli str.: 26-34, 79-85, 95-96)

Zdaniem NIK, wystąpienie przez Dyrektora RDLP do DG LP z wnioskiem o uregulowanie zagadnienia ujednoczenia wyposażenia nadzorowanych posterunków Straży w środki przymusu bezpośredniego strażników (pałki służbowe, ręczne miotacze gazu, paralizatory), przyczyniłoby się do pozytywnego załatwienia przedmiotowej sprawy.

3. NIK zwraca uwagę, że przepisy ustalające wyposażenie strażników nie uwzględniają niektórych środków przymusu bezpośredniego, takich jak siatki obezwładniające, kolczatki drogowe czy konie służbowe²⁵, które mogłyby służyć do lepszej realizacji ich zadań ustawowych. W piśmie z dnia 16 czerwca 2014 r. do Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych w Warszawie, Dyrektor RDLP zgłaszał konieczność rozszerzenia przyznanych dla Straży środków przymusu bezpośredniego w celu lepszego wypełniania przez strażników obowiązków służbowych. m.in. o siatkę obezwładniającą, konia służbowego, kolczatkę drogową do zatrzymywania i unieruchamiania pojazdów mechanicznych, pojazd służbowy, pociski niepenetracyjne²⁶. Na wniosek Dyrektora RDLP, DG LP pismem z dnia 19 marca 2009 r. wyraził zgodę na podjęcie działań mających na celu przygotowanie i pilotażowe uruchomienie patroli konnych Straży na szczeblu nadleśnictw oraz w zakresie działania grupy interwencyjnej Straży. RDLP opracowała „Program wdrożenia pilotażowego wykorzystania koni w działalności Straży Leśnej w RDLP Poznań”²⁷, instrukcję organizacji patroli konnych Straży, projekt ich regulaminu oraz projekt zarządzenia DG LP w tej sprawie, które to dokumenty przekazano do DG LP

²⁴ Dz. U. poz. 936.

²⁵ Art. 13 ust. 1 pkt 2 lit. 5 i 10 ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej zalicza siatki obezwładniające i konie służbowe do środków przymusu bezpośredniego, tymczasem art. 47 ust. 2 lit. 9 ustawy o lasach nie daje prawa do użycia tych środków. przydatne do pracy Straży byłyby też nie wymienione w ustawie o lasach, a podane we wspomnianym art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej: kolczatki drogowe i inne środki służące do zatrzymywania oraz unieruchamiania pojazdów mechanicznych (lit. 17), pojazdy służbowe (lit. 18),

²⁶ Zgodnie z § 2 Instrukcji w sprawie szczegółowych zasad posiadania broni przez PGL LP oraz sprawowania nadzoru nad gospodarką bronią, będącą w dyspozycji Straży leśnej, która jest załącznikiem nr 1 do Zarządzenia DG LP nr 45 z dnia 8 lipca 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad posiadania broni przez PLG-LP i sprawowania nadzoru nad gospodarką bronią, będącą w dyspozycji Straży Leśnej oraz warunków i sposobu postępowania przy użyciu broni palnej przez Straż Leśną (zmienione Zarządzeniem nr 23 z dnia 5 kwietnia 2005 r.), uzbrojenie Straży Leśnej stanowi broń bojowa krótka wraz z amunicją, chemiczne środki obezwładniające w postaci ręcznych miotaczy gazu, pozostałe środki przymusu bezpośredniego w postaci pałki służbowej, kajdanek lub psa służbowego.

²⁷ Zorganizowano szkolenie w Państwowym Stadzie Ogierów w Sierakowie z zakresu jazdy konnej dla wytypowanych strażników z nadleśnictw RDLP Poznań, a w roku 2011 dla osób z rdLP Krosno, Katowice, Szczecin, Piła, Warszawa i DGLP.

pismem z dnia 14 czerwca 2012 r. Do czasu kontroli NIK, RDLP nie uzyskała w tej sprawie ze strony DG LP żadnych dalszych informacji.

(dowód: akta kontroli str.: 27, 82, 86, 293-297)

Podejmowane przez RDLP działania na rzecz poszerzenia środków przymusu bezpośredniego w celu lepszego wypełniania przez strażników obowiązków służbowych należy uznać za dobrą praktykę. Zdaniem NIK, ponowienie w tej kwestii wystąpienia do DG LP przez Dyrektora RDLP, przyczyniłoby się do pozytywnego załatwienia ww. sprawy.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Ocena cząstkowa

2. System szkolenia i doskonalenia strzeleckiego strażników

2.1. System szkolenia strzeleckiego

Opis stanu faktycznego

2.1.1. Strażnicy posterunków nadleśnictw podległych RDLP ukończyli z wynikiem pozytywnym centralne szkolenie na kandydatów na strażników ze znajomości przepisów dotyczących posiadania i używania broni palnej bojowej oraz umiejętności posługiwania się tą bronią (program kursu omówiono w punkcie 1.2 niniejszego wystąpienia).

Zgodnie z Zarządzeniem nr 45 DG LP z 1999 r. do zadań RDLP należało m.in. organizowanie przynajmniej raz w roku, w ramach doskonalenia zawodowego, szkolenia w zakresie taktyki ochrony, samoobrony i treningu strzeleckiego.

(dowód: akta kontroli str.: 9-25, 97-98)

W latach 2014-2015 (I półrocze), zgodnie z planem rocznym, funkcjonariusze Straży odbyli okresowe szkolenie doskonalenia strzeleckiego posługiwania się bronią strzelecką i środkami przymusu bezpośredniego w cyklu raz na pół roku. W szkoleniach w I półroczu 2014 r.²⁸ uczestniczyło 48 strażników z nadleśnictw RDLP, w II półroczu 2014 r.²⁹ - 47 strażników, a I półroczu 2015 r.³⁰ - 50 strażników. Osoby, które nie zaliczyły strzelania³¹, poprawiały je na najbliższym szkoleniu.

(dowód: akta kontroli str.: 55-71, 245-252)

Szkolenia Straży z posługiwania się bronią służbową i środkami przymusu bezpośredniego realizowano zgodnie z wcześniej opracowanym i zatwierdzonym przez Dyrektora RDLP programem (dla każdego szkolenia program przygotowywano oddzielnie). We wszystkich przypadkach organizatorem szkoleń była RDLP oraz wybrane nadleśnictwo. Podczas zajęć realizowano dwa rodzaje strzelań: statyczne, które miało na celu sprawdzenie stanu technicznego broni, doskonalenie przyjmowania prawidłowej postawy strzeleckiej, chwytu broni, zasad zgrywania przyrządów celowniczych, zasad ściągania języka spustowego, oddechu oraz dynamiczne, w celu wyrabiania prawidłowych nawyków w posługiwaniu się bronią i prowadzenia skutecznego ognia w warunkach zbliżonych do rzeczywistych. Celem ww. szkoleń było przede wszystkim: zapoznanie szkolonych z zasadami bezpiecznego posługiwania się bronią podczas szkoleń i w warunkach służby, wyrabianie prawidłowych nawyków w posługiwaniu się bronią, nauczenie celnego prowadzenia ognia w ograniczonym czasie a także doskonalenie przyjmowania prawidłowych postaw strzeleckich oraz dynamicznego przeładowania. Dla osób

²⁸ Szkolenie odbyło się w dwóch grupach w dniach 25 i 27 czerwca 2014 r.

²⁹ Szkolenie odbyło się w dwóch grupach w dniach 14 i 16 października 2014 r.

³⁰ Szkolenie odbyło się w dwóch grupach w dniach 10 i 15 maja 2015 r.

³¹ W I półroczu 2014 r. strzelania nie zaliczyło ośmiu strażników, z czego trzech poprawiło je na bieżącym szkoleniu, a pozostali mają je poprawić na najbliższym szkoleniu. Szkolenia w II półroczu 2014 r. zaliczyli wszyscy strażnicy. W I półroczu 2015 r. strzelania nie zaliczyło dziewięciu strażników, którzy na bieżącym szkoleniu je poprawili.

mających trudności z wykonaniem strzelań przewidziano serie dodatkowych strzelań, a ćwiczenia praktyczne połączono z elementami teoretycznymi.

(dowód: akta kontroli str.: 55-57, 245-267)

2.1.2. Poza okresowymi szkoleniami strzeleckimi, RDLP organizowało dodatkowe szkolenia doskonalenia strzeleckiego dla wybranych strażników obejmujące m.in. zagadnienia strzelania dynamiczno-praktycznego, organizacji i prowadzenia strzelań w ramach doskonalenia zawodowego w używaniu broni palnej oraz treningów Straży. Celem dodatkowych szkoleń strzeleckich było m.in.: doskonalenie umiejętności instruktorów strzelectwa oraz sędziów zawodów strzeleckich, a także przygotowanie strzeleckie do zawodów. W latach 2014-2015 (do 10 lipca) odbyły się następujące dodatkowe szkolenia doskonalenia strzeleckiego:

- w dniach 29 września - 4 października oraz 6-11 października 2014 r.³², w których uczestniczyło pięciu strażników z nadleśnictw RDLP,
- w dniu 5 marca 2015 r., z udziałem czterech strażników³³,
- w dniu 7 maja 2015 r., z udziałem siedmiu strażników³⁴ - kandydatów do grup interwencyjnych Straży RDLP,
- w dniu 15 czerwca 2015 r. z udziałem pięciu strażników³⁵ - kandydatów na zawody krajowe,
- w dniu 10 lipca 2015 r., z udziałem siedmiu strażników³⁶ - kandydatów do reprezentowania RDLP na zawodach strzeleckich.

(dowód: akta kontroli str.: 150-162, 227-234, 235-244, 268-276)

W RDLP szkolenia z posługiwania się bronią służbową i środkami przymusu bezpośredniego prowadziło pięć osób³⁷ posiadających uprawnienia instruktora do prowadzenia szkolenia strzeleckiego (legitymujących się uprawnieniami instruktora sportu – strzelectwo sportowe). Osoby te były pracownikami nadleśnictw RDLP (strażnicy) lub RDLP. Ponadto jeden strażnik³⁸ posiadał licencję trenera sportowego, pięć osób³⁹ licencję sędziego strzelectwa sportowego klasy trzeciej (specjalność sędziowania: pistolet, karabin, strzelba, klasyfikacja, strzelectwo dynamiczne), a jedna osoba⁴⁰ posiadała uprawnienia instruktora rekreacji ruchowej w specjalności samoobrona.

(dowód: akta kontroli str.: 226)

W programach szkolenia okresowego oraz dodatkowego szkolenia doskonalenia strzeleckiego dokonywano zmian w celu lepszego wykorzystania przez szkolonych możliwości użycia broni w warunkach zbliżonych do realnych sytuacji. W strzelaniu dynamicznym zmiany te dotyczyły m.in.: rozpoczynania konkurencji z marszu, z dobiegu lub bez dobiegu, postawy strzeleckiej stojącej lub klęczącej; strzelania za zasłoną lub bez zasłony, odległości strzelania, rodzaju i liczby celów, ograniczenia lub nieograniczenia czasu strzelania i uwzględniania w uzyskanych wynikach ze strzelania trafności strzałów w określonym czasie, przestrzegania przez strzelającego procedur użycia broni w zakresie ich wydawania głosem. W strzelaniu statycznym zwracano uwagę na wyniki uzyskane przez strzelającego, które

³² Szkolenie Straży „Technika i taktyka użycia środków przymusu bezpośredniego oraz broni palnej przez Straż Leśną w oparciu o aktualne przepisy prawne” obejmowało m.in. sędziowanie strzelań dynamiczno-praktycznych, doskonalenie w używaniu broni palnej i treningów dla Straży, poznanie innych możliwości używania broni zbliżonych do realnych sytuacji i różnych warunków, poznanie szerszej gamy możliwości posługiwania się bronią palną, uzyskanie uprawnień do organizowania strzelań i zawodów oraz licencji sędziego Polskiego Związku Strzelectwa Sportowego w strzelaniach dynamicznych. Szkolenie zorganizowano w dwóch edycjach dla 48 strażników leśnych z 13 regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych w Leśnym Ośrodku Szkoleniowym w Puszczykowie.

³³ W szkoleniu uczestniczyli strażnicy leśni z Nadleśnictw: Antonin, Pniewy, Turek.

³⁴ W szkoleniu uczestniczyli strażnicy leśni z Nadleśnictw: Antonin, Koło, Konin, Krotoszyn, Pniewy, Turek.

³⁵ W szkoleniu uczestniczyli strażnicy leśni z Nadleśnictw: Antonin, Krotoszyn, Pniewy, Turek.

³⁶ W szkoleniu uczestniczyli strażnicy leśni z Nadleśnictw: Antonin, Oborniki, Krotoszyn, Pniewy, Turek.

³⁷ Strażnicy leśni Nadleśnictw: Grodzisk, Krotoszyn, Pniewy, Turek oraz pracownik RDLP.

³⁸ Strażnik leśny z Nadleśnictwa Turek.

³⁹ Strażnicy leśni Nadleśnictw: Grodzisk, Krotoszyn, Pniewy, Turek oraz pracownik RDLP.

⁴⁰ Strażnik leśny z Nadleśnictwa Łopuchówko.

pozwalają ocenić czy strzelająca osoba nie utraciła umiejętności posługiwania się bronią.

(dowód: akta kontroli str.: 150-155, 227-232, 245-250, 255-260, 262-267, 269-270, 272-276)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Stan kadrowy Straży reguluje § 4 załącznika nr 1 do ww. Zarządzenia nr 45 z 1999 r.⁴¹, zgodnie z którym obsada etatowa posterunku Straży w nadleśnictwie nie może być mniejsza niż dwie osoby. O zwiększeniu obsady decyduje nadleśniczy w uzgodnieniu z dyrektorem RDLP. W okresie objętym kontrolą wszystkie posterunki posiadały obsadę co najmniej dwuosobową. Jedynie w Nadleśnictwach Syców, Koło, Łopuchówko obsada wynosiła 3 osoby. NIK zwraca uwagę, że dwuosobowa obsada posterunku utrudnia tworzenie patroli Straży w przypadku absencji drugiego strażnika lub konieczności wypełniania przez niego czynności administracyjno-prawnych. Dyrektor RDLP wyjaśnił, że „(...) w minionych latach RDLP zalecał Nadleśnictwom przeszkolenie podleśniczych na kursie dla kandydatów do Straży Leśnej. Obecnie w większości Nadleśnictw są przeszkoleni podleśniczowie którzy mogliby w przypadku takiej potrzeby zasilić kadrowo Straż Leśną. Temat zwiększenia obligatoryjnego posterunków Straży Leśnej do minimum trzech strażników był niejednokrotnie podejmowany na naradach krajowych inspektorów Straży Leśnej i zdaniem RDLP zwiększenie obsady posterunków do minimum 3 osób jest jak najbardziej zasadne do wypełniania wszystkich nałożonych obowiązków i sprawnego funkcjonowania posterunku Straży Leśnej. RDLP będzie czyniła starania celem zwiększenia obsady posterunków Straży Leśnej zwłaszcza w świetle wchodzących z dniem 1 lipca br. zmian w prawie karnym.”

(dowód: akta kontroli str.: 9-25, 77, 79-83, 94-95)

2.2. Baza szkolenia strzeleckiego

Opis stanu
faktycznego

Szkolenia doskonalenia strzeleckiego przewidziane w planie szkoleń RDLP na 2014 r. dla wszystkich funkcjonariuszy Straży przeprowadzono na strzelnicach należących do: Klubu Strzeleckiego w Szamotułach położonej w Nadleśnictwie Oborniki⁴², Koła Łowieckiego w Krotoszynie na strzelnicy w Krotoszynie⁴³ oraz Ligi Obrony Kraju w Pleszewie⁴⁴ na strzelnicy „Karczemka”.

(dowód: akta kontroli str.: 55-57, 190-208, 245-252, 268-276)

Dodatkowe szkolenia doskonalenia strzeleckiego odbyły się na strzelnicach: Polskiego Związku Łowieckiego w Poznaniu w dniach od 29 września do 4 października i od 6 do 11 października 2014 r.⁴⁵, Klubu Strzeleckiego w Poznaniu w dniu 5 marca 2015 r.⁴⁶; Ligi Obrony Kraju w Pleszewie w obrębie Nadleśnictwa Taczanów 7 maja 2015 r.⁴⁷; Nadleśnictwa Turek^{48,49} w dniu 15 czerwca 2015 r.,

⁴¹ Zarządzenie nr 45 DG LP z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie określenia organizacji i zakresu działania posterunków Straży Leśnej w Nadleśnictwach i grup interwencyjnych Straży Leśnej w regionalnych dyrekcjach Lasów Państwowych oraz szczegółowych zasad szkolenia strażników leśnych

⁴² Szkolenie przeprowadzono w I i II połowie roku 2014 oraz w I połowie 2015 r. Szkolenie zorganizowane wspólnie przez RDLP i Nadleśnictwo Oborniki.

⁴³ Szkolenie przeprowadzono w I i II połowie 2014 r. Szkolenie zorganizowane wspólnie przez RDLP i Nadleśnictwo Krotoszyn.

⁴⁴ Szkolenie przeprowadzono w I połowie 2015 r. Szkolenie na tej strzelnicy organizowało RDLP wspólnie z Nadleśnictwem Krotoszyn.

⁴⁵ Szkolenie Straży „Technika i taktyka użycia środków przymusu bezpośredniego oraz broni palnej przez Straż Leśną w oparciu o aktualne przepisy prawne” zorganizowane zgodnie w uzgodnieniu z DG LP przez RDLP i Leśny Ośrodek Szkoleniowy w Puszczykowie dla 48 strażników leśnych z 13 regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych.

⁴⁶ Szkolenie zorganizowane wspólnie przez RDLP i Nadleśnictwo Turek.

⁴⁷ Szkolenie zorganizowane wspólnie przez RDLP i Nadleśnictwo Krotoszyn.

⁴⁸ Szkolenie zorganizowane wspólnie przez RDLP i Nadleśnictwo Krotoszyn.

⁴⁹ Strzelnica w Nadleśnictwie Turek była i jest wykorzystywana do szkolenia strzeleckiego statycznego Straży. Jest to nieduża strzelnica, która posiada 4 stanowiska strzeleckie na 1 osi do strzelania do 25 m. Ograniczenia występują w strzelaniu dynamicznym, ponieważ stosunkowo wąska i krótka oś strzelecka utrudnia prowadzenie niektórych strzelań dynamicznych. Strzelnica nie posiada zaplecza socjalnego które jest konieczne w przypadku prowadzenia zajęć z grupą wieloosobową.

Klubu Strzeleckiego w Szamotułach położonej w Nadleśnictwie Oborniki⁵⁰ w dniu 10 lipca 2015 r.

(dowód: akta kontroli str.: 150-162, 190-208, 227-234, 235-244, 268-278)

Strzelnice na których odbywały się szkolenia doskonalenia strzeleckiego były dopuszczone do użytkowania decyzjami wydanymi przez właściwe organy na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 4 kwietnia 2000 r. w sprawie wymagań w zakresie ochrony środowiska dotyczących budowy i użytkowania strzelnic⁵¹. Decyzje te zatwierdziły odpowiednie regulaminy strzelnic, które zostały opracowane zgodnie ze wzorem podanym oraz § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 15 marca 2000 r. w sprawie wzorcowego regulaminu strzelnic⁵². RDLP oraz nadleśnictwa nie ponosiły kosztów najmu strzelnic na prowadzone szkolenia strzeleckie Straży.

(dowód: akta kontroli str.: 190-208, 277-287, 290-291)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W trakcie oględzin szkolenia strzeleckiego strażników przeprowadzonego 10 lipca 2015 r. na strzelnicy należącej do Klubu Strzeleckiego w Szamotułach, położonej na terenie Nadleśnictwa Oborniki, stwierdzono przypadki naruszenia warunków bezpieczeństwa polegające na obecności w strefie strzelań obiektów (metalowych śrub, nakrętek oraz stałych stojaków do tarcz) mogących spowodować rykoszetowanie wystrzelonych pocisków oraz na uszkodzeniu konstrukcji jednej z przesłon. W ocenie kontrolera NIK stan ten mógł stwarzać bezpośrednio niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia osób strzelających, o czym, na podstawie art. 51 ust. 1 ustawy o NIK został poinformowany Dyrektor RDLP.

Znajdujący się na jednej z osi strzeleckich ruchomy stojak do tarczy wykonany z metalu został przed rozpoczęciem szkolenia usunięty i zastąpiony stojakiem drewnianym. Kierownik Zespołu Ochrony Mienia i Obronności RDLP wyjaśnił, że był on na wyposażeniu strzelnicy.

(dowód: akta kontroli str. 163-183)

Dyrektor RDLP w Poznaniu w informacji dla NIK poinformował, że w dniu 16 lipca 2015 r. wystąpił do Klubu Strzeleckiego „Tarcza” z pisemnym żądaniem usunięcia ww. uchybień i nieprawidłowości, oczekując pisemnych informacji o podjętych w tym zakresie działaniach. W odpowiedzi z dnia 24 lipca 2015 r. sekretarz Klubu „Tęcza” uznał przekazane uwagi za zasadne i poinformował o podjęciu działań w celu usunięcia nieprawidłowości, zobowiązując się do przedłożenia dokumentacji fotograficznej wykonanych prac.

(dowód: akta kontroli str. 184-189, 292)

W ocenie NIK, z uwagi na bezpieczeństwo uczestników szkoleń strzeleckich, RDLP, jako jednostka nadzorująca Straż, jest zobligowana do każdorazowego sprawdzenia użytkowanej strzelnicy pod względem zachowania warunków jej bezpiecznego użytkowania.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Ocena cząstkowa

⁵⁰ Szkolenie zorganizowane wspólnie przez RDLP i Nadleśnictwo Oborniki.

⁵¹ Dz. U. Nr 27, poz. 341.

⁵² Dz. U. Nr 18, poz. 234 ze zm.

3. Wykorzystanie broni służbowej strażników w trakcie realizacji zadań służbowych w aspekcie bezpieczeństwa

Opis stanu faktycznego

Okoliczności uprawniające do użycia bądź wykorzystania broni przez Straż określa art 45 pkt 1 lit. a i pkt 2 oraz art. 47 pkt. 1, 3, 5, 6 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej⁵³. W latach 2014-2015 (I półrocze) nie miało miejsca: uprawnione użycie broni przez strażników w trakcie pełnienia służby z bronią w celu konieczności odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność uprawnionego lub innej osoby albo konieczność przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do takiego zamachu (art. 45 pkt. 1 lit. a); konieczności przeciwstawienia się osobie: niepodporządkowującej się wezwaniu do natychmiastowego porzucenia broni, materiału wybuchowego lub innego niebezpiecznego przedmiotu, którego użycie może zagrozić życiu, zdrowiu lub wolności uprawnionego lub innej osoby, lub która usiłuje bezprawnie odebrać broń palną uprawnionemu lub innej osobie uprawnionej do jej posiadania (art. 45 pkt 2). W badanym okresie nie było także przypadków wykorzystania broni palnej w przypadku konieczności zatrzymania pojazdu, jeżeli jego działanie zagrażało życiu lub zdrowiu uprawnionego lub innej osoby lub stwarzało zagrożenie dla ważnych obiektów, urządzeń lub obszarów (art. 47 pkt 1), zaalarmowania lub wezwania pomocy (art. 47 pkt 3), unieszkodliwienia zwierzęcia, którego zachowanie zagraża bezpośrednio życiu lub zdrowiu uprawnionego lub innej osoby (art. 47 pkt 5), oddania strzału ostrzegawczego (art. 47 pkt 6).

(dowód: akta kontroli str.: 100-149, 209-212)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

4. Przechowywanie broni i zabezpieczenie jej przed utratą

Opis stanu faktycznego

Stan posiadania broni i amunicji przez posterunki nadleśnictw RDLP przedstawiono w punkcie 1.3. niniejszego wystąpienia. Przeprowadzone kontrole⁵⁴ magazynów broni i amunicji posterunków Nadleśnictw dotyczyły m.in.: (a) ich urządzenia i wyposażenie (zgodność z wymogami rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ewidencji i przechowywania broni i amunicji oraz środków bezpośredniego przymusu), (b) postanowień protokołów odbioru technicznego magazynów, (c) sposobu prowadzenia dla magazynów ksiąg ewidencyjnych, (d) instalacji alarmowej antywłamaniowej oraz monitoringu, (e) aktualnego stanu wyposażenia magazynów i jego zgodności z prowadzoną ewidencją.

Magazyny broni w nadleśnictwach zostały protokolarnie odebrane przy współudziale Wydziału Postępowań Administracyjnych Komendy Wojewódzkiej Policji w Poznaniu. W protokołach odbioru stwierdzono, że magazyny zostały urządzone, wyposażone i zabezpieczone zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie przydziału, ewidencjonowania i przechowywania w regionalnych dyrekcjach Lasów Państwowych i nadleśnictwach broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego.

⁵³ Dz. U. z 2013 r., poz. 628 ze zm.

⁵⁴ Kontrole prowadzone były przynajmniej przez dwóch pracowników RDLP z Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrzznego oraz Zespołu ds. Ochrony Mienia i Obronności.

Dla magazynów broni poszczególnych posterunków zamontowano system sygnalizacji włamania z transmisją alarmu do uzbrojonego stanowiska transmisyjnego, pełniącego całodobowy dyżur wraz z reakcją grupy interwencyjnej. Całodobowy monitoring magazynów broni został zapewniony poprzez zawarcie umów z podmiotami zewnętrznymi, które spełniały wymagania specjalistycznej formacji ochronnej.

(dowód: akta kontroli str.: 33-34, 74-75, 99, 224-225)

Przydzielenie broni i wyposażenia strażnikowi było dokumentowane w „Książce wydania i przyjęcia broni palnej bojowej, broni myśliwskiej, amunicji oraz miotaczy gazu obezwładniającego” w sposób umożliwiający identyfikację powierzonego sprzętu. Przed wydaniem broni palnej, była ona sprawdzana pod względem technicznym i stanu ukompletowania (dodatkowe wyposażenie: kabura, magazynki, amunicja itp.).

Magazyny broni zaopatrzone były w sprzęt gaśniczy (gaśnica proszkowa 4 kg), apteczkę pierwszej potrzeby oraz w skrzynkę z piaskiem. Klucze zapasowe do magazynu broni znajdowały się w zalakowanej kopercie w szafie metalowej kancelarii tajnej.

Dla magazynów broni prowadzona była następująca dokumentacja wymagana w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie przydziału, ewidencjonowania i przechowywania w regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych i w nadleśnictwie broni, amunicji oraz środków przymusu bezpośredniego: (1) książka ewidencji broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego, której wzór stanowi załącznik nr 1 do ww. rozporządzenia, (2) książka wydania i przyjęcia broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego, której wzór stanowi załącznik nr 2 do ww. rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str.: 74-75, 224-225)

W latach 2014-2015 (I półrocze) nie było przypadków utraty broni przez strażników zatrudnionych na posterunkach nadleśnictw RDLP.

(dowód: akta kontroli str.: 100-149, 209-212)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

RDLP w latach 2014-2015 (do 30 czerwca) przeprowadziła kontrolę magazynów broni 16⁵⁵ posterunków Straży Nadleśnictw RDLP, tj. 64% tego typu obiektów objętych jej zasięgiem terytorialnym. Z uwagi na to, że kontrole pozostałych dziewięciu posterunków magazynów broni i amunicji w nadleśnictwach, RDLP przeprowadziła w latach 2010-2012⁵⁶, kontrole tych magazynów broni i amunicji nie były wykonywane od 3 do 5 lat.

Zgodnie z § 21 wspomnianego wyżej Zarządzenia nr 45 DG LP z dnia 8 lipca 2004 r. Dyrektor RDLP w ramach prowadzonego nadzoru został zobowiązany do przeprowadzenia w każdym nadleśnictwie, przynajmniej raz w roku kontroli w zakresie sposobu przechowywania broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego, prawidłowości prowadzenia ewidencji, zgodności stanu uzbrojenia i amunicji ze stanem ewidencyjnym oraz przestrzegania pozostałych przepisów. Zarządzenie nr 23⁵⁷ z dnia 5 kwietnia 2005 r. DG LP zmieniające Zarządzenie nr 45

⁵⁵ W roku 2015 (do 30 czerwca) przeprowadzono kontrolę 14 magazynów broni posterunków Nadleśnictw, a w 2014 r. magazynów dwóch posterunków magazynów broni.

⁵⁶ W roku 2010 r. przeprowadzono kontrolę dwóch magazynów broni posterunków Nadleśnictw: Góra Śląska, Syców, w 2011 r. - czterech posterunków magazynów broni Nadleśnictw: Konstantynowo, Kościan, Przedborów, Włoszakowice, a w 2012 r. - trzech posterunków magazynów broni Nadleśnictw: Kalisz, Koło, Pniewy.

⁵⁷ Zarządzenie nr 23 DG LP z dnia 5 kwietnia 2005 r. zmieniające Zarządzenie DG LP z dnia 8 lipca 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad posiadania broni przez PLG-LP i sprawowania nadzoru nad gospodarką bronią, będącą w dyspozycji Straży Leśnej oraz warunków i sposobu postępowania przy użyciu broni palnej przez Straż Leśną.”

z 2004 r. nie dokonało zmiany tego przepisu. Dyrektor RDLP wyjaśnił, że: „analizując zapisy ww. zarządzeń można stwierdzić, że w Zarządzeniu nr 23 nastąpiła pomyłka polegająca na tym, że omyłkowo zmieniona została treść § 20 zarządzenia nr 45 zamiast treści § 21. Prawidłowa zmiana treści § 21 winna skutkować brakiem obowiązku kontroli magazynów „przynajmniej raz w roku”. Stanowisko takie zajmuje radca prawny RDLP. Ponadto Dyrektor RDLP zapewnił, że wszystkie magazyny broni i amunicji w związku ze zmianą rozporządzenia w sprawie przydziału, ewidencjonowania i przechowywania w regionalnych dyrekcjach Lasów Państwowych i Nadleśnictwach broni, amunicji i środków przymusu bezpośredniego będą skontrolowane przez RDLP w 2015 r.

Zdaniem NIK, pisemne wystąpienie do DG LP o usunięcie pomyłki przy zmianie treści ww. Zarządzenia przyczyniłoby się do zapewnienia przejrzystości stosowania obowiązujących regulacji, w tym przypadku dotyczących częstotliwości kontroli magazynów broni posterunków nadleśnictw.

(dowód: akta kontroli str.: 26-37, 81-83, 99, 209-213, 214-223)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁵⁸, wnosi o:

1. Zapewnienie przestrzegania warunków bezpieczeństwa strzelnic wykorzystywanych do szkoleń strzeleckich strażników i poinformowanie o usunięciu nieprawidłowości stwierdzonych na strzelnicy Klubu Strzeleckiego „Tęcza”.
2. Skierowanie do Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych wniosków w sprawie:
 - usunięcia pomyłki dotyczącej obligatoryjnej częstotliwości kontroli magazynów broni w Zarządzeniu nr 23 z dnia 5 kwietnia 2005 r. Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych zmieniającym Zarządzenie nr 45 z 2004 r.,
 - ujednoczenia wyposażenia strażników w pałki służbowe, ręczne miotacze gazu oraz paralizatory,
 - możliwości rozszerzenia wyposażenia strażników w środki przymusu bezpośredniego, tj. w siatki obezwładniające, kolczatki drogowe, pojazdy służbowe oraz używania przez Straż Leśną koni do celów służbowych.

⁵⁸ Dz.U. z 2012 r., poz.82 ze zmianami

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, dnia sierpnia 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Kontroler
Krzysztof Płoszewski
Główny specjalista kontroli państwowej

Dyrektor
z up. Grzegorz Malesiński
Wicedyrektor